

N:r 16—17.

Ansvarig utgivare:
P. WALDENSTRÖM

Den 22 aug.—8 sept. 1909.

Pris pr år:
På posten ..... kr. 1.50
På Expeditionen » 1.25

68 årg.

Innehåll: Vad vi voro, innan vi blevo troende, av P. W. — Till ledning vid bibelstudium och bibelsamtal, av P. W. — Sann ödmjukhet, av F. M. Johnson, Chicago. — Herren allena, poem av G. W. — Svar på brev, av P. W. — Hus- och sjukbesök, av P. W. — Om testamenten, av P. W. — Från Lappland, av And. Lindström. — Vakna upp! poem av L. O. Nylander. — Cereemonier, som böra läggas bort, av P. W. — Från redaktion och expedition. — Kvartalsmötet i Sandviken. — Från verksamhetsfältet. — Från andra läger. — Från Amerika. — För söndagsskolan: Textutredningar av Johs Norborg och J. B. Gauffin. — Annonser.

Vad vi voro, innan vi blevo troende.*

Fördens skull kommen ihåg, att I en gång, I som voren hedningar i kött, och som bleven kallade förhud av den så kallade omskärelsen, den som göres med händer i kött, att I på den tiden voren utan Kristus, uteslutna från Israels statsförfattning och främlingar för löftets förbund, icke havande hopp och varande utan Gud i världen. — Ef. 2: 11, 12.

Paulus beskriver nu här de troendes tillstånd, sådant det var, medan de ännu voro hedningar: *I voren på den tiden utan Kristus*, säger han först.

Judarne hade löftena om Kristus i de profetiska skrifterna, men I voren utan Kristus. Ingen hade talat om Kristus för dem. Han var för dem lika obekant, som det är obekant nu för oss, om det finns människor på andra planeter än jorden.

Men det, som då gällde dessa efesier, det gäller än i dag en stor del av mänskligheten. Ty ännu är större delen av människosläktet fången i hedendomens mörker. De ha aldrig hört talas om Jesus Kristus, aldrig ett ord om någon frälsare.

* Vid dessa betraktelser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

Jag läste för några år tillbaka i en missionstidning, hurusom en missionär kommit till en trakt i Afrika, i Sudan, där folket förut aldrig hört ett ord av Kristi evangelium. De lyssnade uppmärksamt till, vad missionären hade att säga. Han måste dock snart vända tillbaka till sin station igen, men han lovade att laga så, att de framdeles skulle få missionärer. Emellertid dröjde det i två år. Då kom samme missionär dit igen. Till sin stora förvåning fann han stadens hela befolkning samlad på en öppen plats. Han frågade, vad det betydde. »Jo», svarade de, »sedan du var här, ha vi varje söndag samlats på detta sätt för att av Gud vänta den missionär, du lovade oss, när du sist var här.»

Ack, låt oss allvarligt tänka därpå, att hedningarna äro utan Kristus. Det skall å ena sidan göra, att vi icke förundra oss över det ~~usla~~ liv de föra, men å andra sidan uppfylla oss med kärlek och deltagande för dem.

Det hände i slutet på 1850-talet, under det stora krig som England då förde i Indien, att en moder i London läste i tidningarna för sin lille 9-årige son om de grymheter, som hedningarna i Indien utövade mot de engelsmän, som de lyckades taga till fånga. Även hennes man, den lilles fader, hade fallit där. Gossen blev i hög grad uppbragt och menade, att man skulle

skicka ut flere soldater och dräpa de grymma hedningarna. Då svarade modern: »Nej, min gosse, vi skola komma ihåg, att de icke ha evangelium. De veta intet om Kristus, därför är det icke underligt, att de handla så, som de handla. Vi skola i stället göra, vad vi kunna, för att skicka ut missionärer till dem.» Då sade den lille gossen: »Men, mamma, vad skall du giva till det?» Hon svarade: »Du vet, att jag nu är en fattig änka och har intet att giva.» — »Jo», genmålte gossen, »du har något att giva.» — »Vad då?» frågade modern. »Du har en son», blev svaret. Och från den stunden var han vigd till att bliva missionär i Indien.

Ja, när vi tänka på, att hedningarna äro utan Kristus, så må det förvisso mana oss till brinnande nitälskan, så att vi göra, vad vi förmå, på det de må få höra talas om Kristus. Han är ju kommen icke bara för vårt folk, han är av Gud sänd att vara en frälsare för *alla* folk allt intill världens ände.

En av förra århundradets störste missionärer, John Williams, som i missionshistorien kallas *Söderhavets apostel*, blev mördad, just när han steg i land på ön Eromanga. Männe missionssällskapet då sade: »För Eromanga skola vi akta oss?» Nej, istället sändes dit nya missionärer. En ibland de första infödingar, som blevo omvända, var den hövding, som hade mördat John Williams. Och inom några år fanns icke en av gud kvar på ön, utan hela befolkningen hade omfattat kristendomen.

Ja, det är det rätta sättet att gå tillväga. Frälsaren bad på korset för dem, som dräpo honom, och sade: Fader, förlåt dem det, ty de veta icke, vad de göra. Så må även vi, när vi läsa om hednafolkens grymhet mot missionärerna, säga: Fader, förlåt dem det, ty de veta icke, vad de göra. Om de visste det, så skulle de icke göra det.

Under det stora boxarupproret i Kina år 1900 blevo mellan ett och två hundra missionärer mördade, bland dem några och trettio svenska. Ja, Fader, förlåt dem det, ty de arma hedningarne visste icke, vad de gjorde. Och vad kunde man väl vänta av dem? De voro ju utan Kristus.

Frälsaren ville en gång taga in över natten i en by i Samarien. Men inbyggarna där vägrade att mottaga honom. Då sade två av hans lärjungar: Herre, skola vi icke kalla ned eld av himmelen och förgöra dem? Men frälsaren svarade: I veten icke, vilken andes barn I ären. Ty människosonen har icke kommit för att fördärva själar, utan för att frälsa dem. Och när *han* vill frälsa dem, så skola väl icke *vi*, som vilja vara hans lärjungar, förgöra dem.

Nej, skall det kosta blod att få evangelium fram, då skall det icke vara fiendernas blod, som skall flyta, utan då skall det vara de kristnas blod. Det har Herren själv och hans apostlar med sitt exempel lärt oss. Ty de kristnas blod är ett utsäde, av vilket härliga skördar förr eller senare skola växa upp.

Men dessa ord gälla i viss mening även oss, om också icke i samma omfattning som de gälla hedningarna. Ty då vi levde i otro, så kunde vi ju sägas vara utan Kristus. Och vad utmärker hela den ogudaktiga världen nu? Hon är utan Kristus. Icke under-

ligt då, att synd och last ta överhand bland människorna. De äro ju utan Kristus, de äro utan honom, som skulle frälsa dem från alla synder, från döden och djävulens våld. Därför må det icke förundra oss, att sedeslösheten tar överhand och regerar över den stora massan. Hon är ju utan Kristus. Det är intet annat att begära, än att de, som äro utan Kristus, skola vara syndens trälar. Det voro vi själva, innan vi kommo till Kristus. Därför föll det aldrig apostlarna — och allraminst Paulus — in att förbittras över den fiendskap de rönt av judar och hedningar. Dessa visste icke bättre. Ja, de menade sig göra Gud en tjänst, när de dräpo dem.

När Stefanus, den förste martyren, böjde sitt huvud för dem, som stenade honom, så bad han och sade: Herre, tillräkna dem icke denna synden. Det var icke att undra på, de voro ju utan Kristus. Därför gjorde de, vad de gjorde. Däremot kände *han* Kristus. Därför bad han så, som han gjorde.

Det berättas om stiftaren av metodistsamfundet, att han en gång på en öde väg blev anfallen av en rövare, som fordrade hans penningar eller livet. Wesley tog upp sin börs och överlämnade den lugnt åt rövaren, i det han sade: »Om den dag kommer, att detta blir tungt för ditt samvete, så kom ihåg, att Jesu Kristi, Guds sons, blod renar från alla synder». Några år därefter träffade Wesley samme rövare. Men då var han icke mer rövare utan en evangeli predikare. Just det ordet, som Wesley sagt till honom, hade blivit begynnelsen till hans frälsning.

Därför låt oss icke förbittras, när de ogudaktiga äro bittra mot oss samt smäda, förfölja och förlöjliga oss. Låt oss tänka: De äro ju utan Kristus, och vad kan man då begära av dem? Men låt oss även tänka: Den dag kan komma, då även dessa lära känna Kristus, och då skall det vara gott för oss att icke ha vedergällt ont med ont, icke bannor med bannor, på den tid då de levde utan Kristus.

Nu säger aposteln här vidare: *I voren avskilda från Israels samfund eller statsförfattning*, (som ordet egentligen betyder). Israel hade en av Gud bestämd statsförfattning och gudstjänstordning. Hedningarna voro avskilda därifrån. De stodo alldeles utanför. Låt oss tänka oss en familj, som har ett gott hem och ett gott hus att bo uti; men därutanför, på gatan finnas sådana, som intet hus, intet hem ha utan äro prisgiva åt storm och snö och ragn, hemlösa, fattiga, elända, olyckliga. Där ha vi en talande bild. Familjen i huset var Israel, de hemlösa där utanför voro hedningarna. Än i denna dag står hednavärlden utanför. Hedningarna äro i saknad av varje god samhällsordning, avskilda därifrån. Därför råder det allra förfärligaste elände bland dem och blod flyter i strömmar.

Men aposteln tillägger vidare: *I voren främmande för löftets förbund*. Gud hade ingått förbund med Israels folk. Han ingick detta förbund först med Abraham, sedan med Isak och så med Jakob. Därefter förnyade han genom Mose förbundet med hela folket. Då Mose kommit med folket till Sinai, sade Gud till honom: I haven själva sett, vad jag gjort med egyptierna, och huru jag har burit eder på örnavingar och fört eder

till mig. Och nu, om I hören min röst och hållen mitt förbund, så skolen I vara min egendom framför alla andra folk, ty hela jorden är min. Och I skolen vara mig ett rike av präster och ett heligt folk (2 Mos. 19: 4—6).

Det förbund, Gud hade ingått med Israel, det höll han trofast, fastän Israel många gånger blev trolöst. Ty vår otro kan icke göra hans trohet om intet, säger aposteln. Detta förbund voro hedningarna främmande för. De stodo alldeles utanför detsamma. De voro *fjärran*, såsom ock profeten Esaias säger: Hören mig, I öar, och lyssnen till, I fjärran folk (Es. 49: 1). Det är för ringa, säger han vidare, att du skall vara min tjänare för att upprätta Jakobs stammar och omvända de överblivna av Israel, ty jag vill sätta dig till ett ljus för hednafolken, att du skall vara min frälsning till jordens ände (v. 6). Och i kap. 57 heter det: Frid, frid över dem, *som äro fjärran*, och över dem, som äro nära, säger Herren. Jag skall hela dem.

Hedningarna voro fjärran, såsom de äro det ännu i denna dag. De voro fjärran från Guds förbund med Israel, och de äro ännu mer fjärran från alla de härliga förmåner, som vi kristna i mycket högre grad än Israel ha genom Kristi evangelium. Tänk, vad oändligt mycket gott vi ha i jämförelse med hednavärlden! Aposteln beskriver hednavärldens elände genom att anföra ord från åtskilliga ställen i Gamla Testamentet. Han säger: Alla hava de avvikit, alla hava de varit olydiga, en öppen grav är deras strupe, med sina tungor bedraga de, huggormars gift är under deras läppar. Deras mun är full av förbannelse och bitterhet, deras fötter äro snara till att utgjuta blod, förödelse och elände äro på deras vägar och fridens väg känna de icke. Guds fruktan är icke för deras ögon (Rom. 3).

Den, som läser missionstidningarna och ser de skildringar, som där förekomma av hednavärldens elände, skall genast finna, hur väl denna skildring träffar in på hedningarna. Och man är färdig att fråga: Vad är väl möjligt att göra i detta hav av hedendom, i detta hav av styggelse och vidskepelse, av laster och elände? Ja, komme det an på människor, så vore det bäst att kasta yxan i sjön och springa sin väg. Men nu är Jesus kommen att frälsa alla folk. Och i hans namn skola vi gå ut, i hans namn skola vi bära ut evangelium om den frälsning, som i Jesus Kristus är beredd för alla folk och släkten och tungomål. I hans namn skola vi vinna segrar. Genom evangelium skola alla folk en gång läggas under Herren Jesu fötter. Amen, det är är visserligen sant.

P. W.

Jag kommer ej att resa genom denna värld mer än en gång. Vad gott jag kan göra och den välvilja jag kan bevisa någon mänsklig varelse, det måste därför ske just nu. Jag får ej uppskjuta eller försumma det, ty jag kommer ej att färdas denna väg en gång till.

H. Drummond.

Rom. 8: 9—11.*

v. 9. Att vara i kött det är att leva i köttet, att hava sitt livselement i köttet. Att *hava kött* är en sak, att *vara i kött*, att *vara efter kött* (v. 5), att *vandra efter kött* (v. 4) är en annan sak. En motsats till att vara i kött är att *vara i ande*, så att det inre och det yttre livet regeras av Guds Ande. Detta förutsätter, att Guds Ande bor i människan, såsom här står. Jämför Gal. 4: 6. Märk uttrycket »bor uti eder», icke bara utifrån verkar på eder, såsom han verkar på de ogudaktiga till väckelse, utan *bor i eder*, så att han inifrån regerar edra tankar, eder vilja, edert liv. Läs 1 Kor. 3: 16, 6: 17, 19, 2 Tim. 1: 14, Joh. 14: 23. Här är rikt tillfälle till tillämpning.

Märk vidare, huru Guds Ande här i samma vers även kallas Kristi Ande. Se Apg. 16: 7, Gal. 4: 6, Fil. 1: 19, 1 Petr. 1: 11. Gud och Kristus äro ett (Joh. 10: 30). Allt, som tillhör Gud, tillhör Kristus (Joh. 17: 10). Det är genom Anden, som Gud och Kristus bo i de troende. Och det är genom detta inneböende, som de tillhöra honom. Dessförutom äro de i kött och kunna icke höra Gud till utan äro tvärtom *emot Gud* (v. 7).

v. 10. Märk, huru Paulus här i stället för »Anden är i eder», säger: »Kristus är i eder». Det är genom Anden, Kristi Ande, som Kristus själv kommer till lärjungarne (Joh. 14: 18), bor i dem (Joh. 14: 23) och är hos dem alla dagar (Matt. 28: 20), tills han efter denna tidsålders fulländning lekamligen kommer igen för att taga dem till sig (Joh. 14: 3) och döma världen (Matt. 25). Jämför Apg. 3: 20 f.

Kroppen, även den troendes kropp, är död för syndernas skull. Märk, huru tydligt denna vers visar, att synd ännu finnes hos de troende. Jämför Rom. 7: 23. Och i synden har *kroppens* död sin grund. Men det stannar därvid. Ty *anden* är liv, evigt liv.

Märk, huru aposteln talar om anden i tvåfaldig bemärkelse. När han sätter anden i motsats mot *köttet* (d. v. s. den medfödda syndiga naturen), då talar han om Guds Ande, som bor i den troende. Se v. 9, likaså Gal. 5: 17. Men när han sätter anden i motsats mot *kroppen*, då menar han den *mänskliga* anden. Denna tvåfaldiga betydelse framträder isynnerhet i v. 16. Människan består av kropp och ande. Kroppen är den *utvärtes* människan och anden den *invärtes* människan. Hos den otrogne är både kroppen och anden i kött, i synd. Genom ny födelse av Guds Ande blir den mänskliga anden rättfärdigad, d. v. s. den invärtes människan blir omskapad till en i sanning rättfärdig människa, som älskar och har sin glädje i Guds lag (Rom. 7: 23). Därför finnes för henne ingen död. Hon är liv, hennes

* Vid dessa uppsatser följes den översättning av Nya Testamentet och Psaltaren, som utgivits av lektor P. Waldenström (textupplagan).

väsen är evigt liv. Kroppen däremot är för den ännu vidlådande syndens skull underkastad död. Men även han skall genomgå en ny födelse i uppståndelsen från de döda, och sedan gives icke heller för honom någon död mer (v. 11).

I 1 Tess. 5: 23 framställer aposteln människan såsom kropp, själ och ande. *Anden* är då det högre andliga väsendet hos människan, förnuftet, varigenom hon höjer sig över djuren; *själen* är det lägre andliga väsendet, som hon har gemensamt med djuren, vilka ju även äga andliga förmågheter. Genom anden hör människan till den översinliga världen, genom kroppen och själen till den sinliga. Anden kallas ofta för *hjärtat*. Läs Matt. 5: 8, 11: 29, 22: 37, Apg. 2: 37, 46, 4: 32 m. fl. ställen.

Understundom står ordet *själ* likbetydande med *anden*. Läs t. ex. Matt. 10: 28, 11: 29, 1 Petr. 1: 9, 2: 11 m. fl. ställen.

Då skillnad göres mellan själen och anden, så hör själen till kroppen. Därför heter det t. ex. i 3 Mos. 17: 11: Köttets själ är i blodet (grt). Likaså heter det i Matt. 6: 25: Varen icke bekymrade för eder själ, vad I skolen äta. I Apg. 15: 26: De ha givit ut sina själar för Jesu namn; i Joh. 13: 37: Min själ skall jag låta för dig o. s. v. På alla sådana ställen återgivas i våra vanliga bibelöversättningar grundtextens ord med *liv* i stället för *själ*, vilket är mycket oriktigt. Det är genom själen, som kroppen lever, men därav följer icke, att själen, är detsamma som livet. Tvärtom. Det är själen i blodet, som av den lekamliga maten mottager den näring, varigenom han gör kroppen levande, stärker och utvecklar honom.

Det är den grumliga uppfattningen av denna sak, som vållat striderna om själens dödlighet eller odödlighet. Säger man själ i samma betydelse som ande, då är själen odödlig, men menar man med själ det lägre andliga väsendet, som människan har gemensamt med djuren, då är själen hos henne dödlig, såsom den är i djuren.

v. 11. I Nya Testamentet säges ömsom, att Kristus *stod upp*, ömsom att han *blev uppväckt*, nämligen av Gud. Det senare är det vanliga. Detta ställe visar på ett avgörande sätt, att det är *kroppen*, som skall göras levande. Huru det sker, därom läs 1 Kor. 15: 23, 35, följ. Om sammanhanget mellan Kristi uppståndelse och de troendes uppståndelse läs 1 Kor. 6: 14, 2 Kor. 4: 14, Ef. 2: 6. *Anden* är liv (se v. 10). För honom gives ingen död och därför ingen uppståndelse heller. Och såsom han *lever*, så skall kroppen *göras levande*.

Om vikten av läran om de dödas lekamliga uppståndelse läs 1 Kor. 15: 12—19. Den som förnekar detsamma, han ställer sig utanför kristendomens gränser. Utan uppståndelse är kristen tro ett nonsens och evangelium ett bedrägeri. De troendes uppväckelse är slutpunkten av Kristi återlösungsverk. Se v. 23.

Genom sin Ande. Enligt en annan läsart: *för sin Andes skull*. Det är omöjligt att avgöra, vilketdera aposteln har menat. Emedan uppväckelsen annars alltid säges skola ske *genom Kristus*, så är det kanske rättast att läsa: *för sin Andes skull*. Då de troendes kroppar äro Andens tempel (1 Kor. 6: 19), så kunna

de icke för evigt hemfalla åt döden, om de än för tillfället måste göra det till följd av den ännu vidlådande synden.

P. W.

Sann ödmjukhet.

Det ligger ej i naturen att vara ödmjuk. Av naturen är människan högmodig och stolt. Det är endast Herren, som kan göra henne sant ödmjuk. Det gör han genom att visa och lära henne djupt känna sin synd och sin ovärdighet samt bevisa henne stor barmhärtighet och nåd. På den vägen förödmjucar och förkrossar han henne så, att hon får intet att högmodas men mycket att blygas över. Då ligger hon, som ett stoft inför Herren och tigger om nåd. Då har hon blivit verkligt ödmjuk. Och i ett ödmjukt sinne skall hon behållas, om Herren får fostra henne. Och vad det innebär att vara ödmjuk, det vilja vi genom Guds nåd söka visa.

Först och främst innebär det att om sig *tänka ringa*. Därom säger Paulus: Genom den nåd, som blivit mig given, tillsäger jag var och en bland eder att icke tänka högre om sig, än han bör tänka, utan tänka hovsamt, allt eftersom Gud har tilldelat var och en trons mått (Rom. 12: 3). Att tänka hovsamt är att tänka ringa om sig. »Aposteln vill, att de troende varken skola tänka för högt eller för lågt om sig. Det gäller för dem att i sitt omdöme om sig själv, likasom i omdömet om andra, *träffa det rätta*. Tänker man för högt om sig, så blir man övermodig. Tänker man för lågt om sig, så blir man klenmodig. Och i intetdera fallet kan man uträtta, vad man annars dugde till» (P. W.). Att hålla sig för vad man är, det är sann ödmjukhet. Men gör man det, då tänker man ock ringa om sig.

Att vara ödmjuk i talet är dock ej detsamma som att vara ödmjuk i sinnet. Ödmjukheten kan vara på tungspetsen, och dock kan högmodet bo i hjärtat. Det är svårare att tänka än tala ringa om sig. För att göra det förra måste man hava hjärtat med sig, för att göra det senare blott tungan. Om Jesus heter det, att han är ödmjuk i *hjärtat*. Sådan vare vår ödmjukhet! Om så är, då tänka vi ringa om oss.

Sedan innebär det att om sig *tala ringa*. Det är ganska vanligt i denna tid att föra en hög bekännelse och andligt skryt. Det räknas ock mångenstädes såsom bevis för en högre grad av helighet och andekraft. Om man icke av tidsandan skall ryckas med och bliva en andlig skrävlare, gäller det att behållas i det sinnet, att man ser sig vara intet annat än stoft och aska inför Herren, ovärdig all hans nåd. Om så sker, så tänker man ringa om sig, men då talar man ödmjukt och sant om sig. Andligt skryt blir då enom en vämjelse. »Eget beröm luktar illa.» Då vill man ej förordas sig själv eller annonsera sina förtjänster. Ty den, som förordar sig själv, han är icke beprövad, utan den, vilken Herren förordar (2 Kor. 10: 18). I stället för att skrytsamt tala om sig själv och vad man gjort, talar man om Herren och upphöjer honom. Över mig själv skall jag icke berömma mig, om icke av mina svagheter

(2 Kor. 12: 5). Den sant ödmjuka har icke mycket att säga om sig själv men däremot mycket om Herren. Den andligt högmodige har däremot litet att säga om Herren men mycket om sig själv. För den senare är »herr jag» allt i allo, för den förre är Herren allt i alla. Och varav hjärtat är fullt, därav talar munnen.

Vidare innebär den sanna ödmjukheten det, att man *håller sig till de ringa*. Där om säger Paulus: Trakten icke efter det, som är högt, utan hållen eder till de ringa (Rom. 12: 16). Den troendes storhets-sinne skall visa sig däri, att han håller sig till de ringa och trives bland dem. »Av naturen traktar du efter det som är högt; genom nåden lär du att hålla dig till eller, såsom det ock kan uttryckas, att ryckas med av de ringa». Såsom ock David säger: Herre, mitt hjärta är icke stolt, och mina ögon äro icke högfärdiga, och jag umgås icke med ting, som äro mig för höga och för underbara. (Ps. 131: 1, P. W:s övers.) Och vidare säger han: Den, som har stolta ögon och uppblåst hjärta, honom lider jag icke (Ps. 101: 5).

Den sant ödmjuka håller sig till de ringa, den högmodige sällar sig till de höga och mäktiga. Och vill du härutinnan likna Herren Jesus, så håll dig till de ringa och små i denna värld. Han traktade icke efter det som var högt, icke ens att vara Gud jämlik räknade han för rov, utan han höll sig till de ringa. I ett liv av tjänande kärlek utgav han sig själv. Han levde bland de fattiga i Israel. Han höll sig till de ringa. Och ju mer du besjålas av hans sinne, dess bättre trives du bland de ringa. Däri visar du din förnämhet. Från ståndshögmod har du blivit frälst. Din glädje och ära ligger i att höra till nådeståndet. Detta har gjort dig ödmjuk i sinnet, och därför håller du dig gärna till de ringa.

Sann ödmjukhet är en skön kristlig dygd. Det är verkligen högsint och ädelt att vara sant ödmjuk. En sådan högsint människa varken tänker eller talar stort om sig själv, ej heller föraktar hon utan högaktar de ringa. Och hennes berömmelse blir den, att hon känner Herren och vet, att han är Herren, som gör barmhärtighet, rätt och rättfärdighet på jorden (Jer. 9: 24). Min själ skall berömma sig av Herren; de saktmodiga skola höra det och glädja sig (Ps. 34: 3).

Pastor F. M. Johnson.
Chicago.

Herren allena.

Vem kan oss skänka, vad vi behöva,
Och åt oss giva allt, som oss fattas;
Vem kan beskära nåd åt de fallna,
Kraft åt de svaga, liv åt de döda?
Herren allena, världarnes konung,
Jesus, vår broder, fastad vid korset,
Herren, vår herde, stigen ur graven,
Kristus, den store översteprästen,
Som uti himlen beder till Fadren
Trofast för alla, att de må bliva
Frälsta från synden, frälsta för evigt.

G. W.

Svar på brev.

Käre broder! Tack för ditt brev! Du säger, att du nödgas i sanningens namn sätta ett stort frågetecken efter mitt påstående i förra brevsvaret, att det är obibliskt och oriktigt att begagna sådana uttryck, som att »en kristen skall döda det egna jaget», »döda den egna viljan» o. s. v. Du anför flera bibelspråk för att motbevisa mig. Men vid närmare påseende befinnas de icke ha det ringaste att skaffa med den sak, som jag talat om. Att den, som blir troende, därmed *dör bort ifrån världen och synden* o. s. v. det är ju uppenbart, men det är något, som jag icke i mitt brevsvar vidrörde. Vad mina ord handlade om, det var den frågan: »Är det bibliskt att säga, att en kristen såsom kristen skall döda sitt eget jag, sin egen vilja?» Och det är en helt annan sak. Såvitt den kristne är en sann kristen, så är hans vilja i överensstämmelse med Guds vilja, och då är det ju en orimlighet att tala om att döda densamma. Till sin personlighet, sitt sanna jag, är han en ny människa, en helig människa. Hans jag är Guds den helige Andes tempel, och då vore det ju orimligt att tala om, att han skulle döda detta jag. Därför talar ock bibeln aldrig så. Aposteln Paulus säger tvärtom till de troende: Fridens Gud själv helge eder till hela eder varelse, och må hela eder ande och själ och kropp bevaras otadliga vid vår Herre Jesu Kristi ankomst (1 Tess. 5: 23). Där visar aposteln, att den kristnes jag icke skall dödas, utan tvärtom i alla avseenden helgas, utvecklas och fostras för himmelen.

Du anför bland andra bibelspråk Gal. 2: 20: Jag är korsfäst tillsammans med Kristus; men jag lever icke vidare jag, men Kristus lever i mig. Detta är utan tvivel ett starkt uttryck, och aposteln Paulus begagnar icke sällan sådana. Men här förklarar han, vad han menat, då han tillägger: Vad jag nu lever i köttet, det lever jag i tron på Guds Son, som har älskat mig och utgivit sig själv för mig. Genom föreningen med Kristus hade Paulus dött bort från lagen och synden och stått upp med Kristus till ett nytt liv, och nu levde icke han, den gamle Paulus, utan Kristus levde i honom. Kristus var det bestämmande i hans liv. Kristi ande bodde i honom (Rom. 8: 9 f.), Kristi sinne regerade honom (1 Kor. 2: 16), Kristi kraft var verksam i honom (2 Kor. 12: 9). Han var i alla avseenden likgestaltad med Kristus, och det liv, som han sålunda levde, det skulle naturligtvis icke dödas utan allt mer och mer utvecklas. Detta språk talar därför tvärt i strid mot den tanken, att en kristen såsom kristen skulle döda sitt eget jag. Om han såsom kristen vore samma person, som han förr var, då vore sådant tal riktigt, men nu är han en ny och annan människa, *en ny skapelse* (2 Kor. 5: 17).

I Apg. 17: 28 säger aposteln: I Gud leva vi, röras och hava vår varelse, d. v. s. all vår tillvaro, både andlig och lekamlig, beror utav honom. Men *det är vi*, som leva, och ingen människa säger i utläggningen av ett sådant språk som det nämnda: »Alla varelses äro döda, och livet uti dem, det är Gud». Nej, Gud är den, som gör dem levande, Gud är den, som ger dem kraft, Gud är den, som stärker, men det är *de själva*, som leva, som

genom Guds kraft äro starka, som genom Guds kraft löpa, verka, offra, tjäna o. s. v. Det är icke såsom *tomkär* en kristen överlåter sig åt Gud, utan *såsom en människa med kropp och själ, med kroppsliga och andliga krafter och förmögenheter, vilka han ställer i Guds tjänst*, att Gud måtte helga dem och göra dem dugliga till att verka, vad som är behagligt för honom.

Du anförde även Kol. 3: 3, där aposteln säger: Ty i haven dött, och edert liv är dolt med Kristus i Gud. Apostelns mening är av hela sammanhanget alldeles uppenbar. De hade *dött bort ifrån synden* och ifrån det jordiska, så att detta nu icke mer höll dem fångna. Det eviga, himmelska liv, som de nu hade att vänta med Kristus i himlarnes rike, när det kommer, detta liv var redan nu deras egendom genom deras förening med Kristus. Men emedan Kristus efter sin himmelsfärd är dold i Gud, så att de troende icke kunna se honom, så är även deras eviga, himmelska liv dolt i Gud intill tiden för Kristi återkomst.

Samma är förhållandet med Rom. 6, som du också anför. Där talar Paulus om, huru en människa måste dö bort från synden och lagen. Han säger i v. 5: Ty om vi hava blivit sammanväxta med honom genom hans döds likhet, (d. v. s. så att vi i likhet med honom dött bort från synden) så skola vi ock vara det genom hans uppståndelses likhet (nämligen så, att vi hädanefter i likhet med honom leva för Gud i ett nytt, heligt liv). Detta är ju *i själva verket raka motsatsen* till det talet, att en kristen skall *såsom kristen* dagligen döda sitt eget jag. Han har ju redan genom föreningen med Kristus dött bort från synden och blivit ett nytt jag, som börjat leva det eviga livet.

I detta sammanhang kan det vara skäl att påpeka Luthers ord i Lilla Katekesen: »att den gamla människan hos oss skall genom en daglig ånger och bättring förkvävas och dödas». Huru bra detta än låter, så är det likväl obibliskt och oriktigt. Den gamla människan är i Pauli språk *den människa, som den troende var, innan han blev troende*. Sedan han blivit troende, är han icke vidare *den gamla människan* utan en ny människa. Det som *dagligen* skall korsfästas och dödas hos den troende, det är, såsom Skriften säger: *köttet* d. v. s. den gamla syndiga benägenheten, som ännu finnes kvar uti honom (Rom. 7:18). Men det är någonting helt annat än den gamla människan. Den gamla människan var den människa, *som levde efter köttet*. Men hon är nu död, ty den troende *kan icke* leva efter köttet. Han är en ny människa, *som lever efter anden*.

Det är mycket vanligt, att dessa två saker, köttet och den gamla människan, sammanblandas i predikningar och föredrag, både skrivna och talade. Det giver också anledning till ganska stor förvirring i det kristliga åskådningssättet.

Du anförde även 1 Kor. 15: 31, där Paulus säger: Jag dör varje dag, så sann den berömmelse är, som jag har av eder, mina bröder, i Kristus Jesus, vår Herre. Men där talar ju aposteln Paulus om *den lekamliga dödsfara*, i vilken han varje dag befinner sig under sin verksamhet. Precis samma mening ligger också i 2 Kor. 4: 11: Ty vi, som leva, överlämnas alltid åt döden för Jesu skull, på det att även Jesu liv må uppen-

baras i vårt dödliga kött. Över allt, varest aposteln för omkring, var han utsatt för faror att varda dödad. Till slut måste han också såsom Jesus lida martyrdöden. Men det har ju ingenting att göra med frågan om dömdet av det egna jaget eller den egna viljan.

Nej, när en människa genom tron blir förenad med Kristus, då dör hon bort ifrån synden, då står hon upp som en ny, helgad människa, med ny, helig vilja, som överensstämmer med Guds vilja, och den skall icke dödas utan tvärt om, som sagt, stärkas, helgas, utvecklas till allt större och större fullkomlighet. En kristen är, såsom jag nyss sade, intet tomkär, uti vilket Guds ande bor, lever och verkar, utan han är *en sann, verklig och helig människa*, som i Herrens kraft lever och verkar, löper och tjänar, och som även därför skall få den lön, som överensstämmer med hans trohet och hans gärningar.

P. W.

Hus- och sjukbesök.

Det förekommer stundom klagomål, att den och den predikanten försummar att göra hus- och sjukbesök. Man må hoppas, att de predikanter äro få, som göra sig skyldiga därtill. Hus- och sjukbesöken höra väl till det viktigaste, som predikanten har att göra. Frälsaren manar sina sändebud att gå ut på vägar och gårdar för att bjuda och nödga folk att komma till honom. Han säger icke, att de endast skola bygga ett bönehus, annonsera möten där, predika för dem, som komma dit, och *så låta det därvid bero*. Utan han säger, att de skola gå ut och *söka* folk, ja gå in även i sådana hus, där de kunna riskera att icke bli mottagna utan t. o. m. utkörda. Självt föregick han med exempel, och han säger: Följ mig. Må varje predikant pröva sig själv och svara på den frågan: Är jag verkligen en god och trogen Herrens efterföljare och tjänare?

Det är alls icke underligt, om kyrkor och bönehus bliva mindre besökta, ja kanske mer och mer tomma, om församlingens predikant icke söker folket. Huru skall man vänta väckelser, om detta försummas? De gamla kolportörerna av den rätta sorten gingo in i husen med sina bokväskor, de bjödo ut sina skrifter. Somliga köpte. Andra skrattade och föraktade dem. Men antingen man köpte eller icke, så fingo de ett osökt tillfälle att tala med människorna. *Det var mission*.

Huru är det nu? »Hos oss är det på samma sätt, säger du, vår predikant är outtröttlig i sådan mission.» Nuväl, Gud välsigne honom. Hans lön skall bli härlig en gång. Lagen att i fån behållen honom.

»Men», säger en annan, »hos oss är det alldeles annorlunda, vår predikant predikar sina bestämda turer, håller sina bestämda möten, och sen bryr han sig icke om mera. Om någon sjuk kallar honom till sig, så går han, men själv söker han dem icke.» Nuväl, det är ledsamt att höra, mycket ledsamt. Må Gud giva honom nåd till sinnesändring. Och må församlingen hjälpa honom därtill. Må hon förmana och uppmuntra honom.

Men det bör icke *stanna* vid bara det. Många

troende, som icke äro predikanter, skulle ha ganska god tid att göra besök i husen i sitt grannskap, i sin by o. s. v., bjuda ut skrifter och missionstidningar där, tala med folket där, inbjuda dem till bönestunder, läsa för dem ur någon god bok o. s. v.

Vilka strömmar av andlig välsignelse skulle icke det giva upphovet till! Vilken uppmuntran för predikanten skulle det icke vara! Men huru går det hos eder?

Tillåt mig föreslå, att i varje församling så snart som möjligt till överläggning på församlingsmöte inför Gud upptages den frågan:

Göra vi här i församlingen, vad vi böra och kunna göra för hus- och sjukbesök?

Och sammalunda att på predikantmöten med snaraste till föremål för självrannsakning och bön upptages den frågan:

Vad åligger oss predikanter enligt Herrens ord och exempel beträffande hus- och sjukbesök? Och huru fullgöra vi vårt åligganden i denna del?

Detta vore praktiska frågor av största betydelse. Och de borde återkomma åtminstone en gång om året.

P. W.

Om testamenten.

Såsom erfarenheten visar, är det många troende, vilka testamentera helt eller delvis sin egendom till någon missionsverksamhet. De sakna bröstavingar eller närmare släktingar, de hava ett litet kapital eller annan egendom, som Gud givit dem såsom levebröd under deras vandrings tid. Men när de lämna denna jorden, vilja de, att det skall tillfalla missionen, därför göra de testamente.

Stundom förekommer dock, att deras testamenten äro otydligt skrivna. Sålunda hände för en tid sedan, att en kvinna hade testamenterat sin egendom »till missionen». Men vem skulle då hava den? Det finnes flera missionssällskap, och vilket av dessa skulle nu anses såsom arvtagare? Boutredningsmannen visste, att kvinnan menade Svenska Missionsförbundet, och han skickade det dit. Men många gånger är saken mycket tvivelaktig. Isynnerhet förekomma ofta testamenten »till hednamissionen», utan att de angiva, till vilket missionssällskap medlen skola lämnas.

Detta och andra otydligheter kunna göra, att testamenten icke komma missionen till godo alls. Det beror på de lagliga arvtagarnes goda vilja. Inget missionssällskap har rättighet att göra anspråk därpå.

Alltså framförallt: om det skall vara testamente, så skall det vara tydligt och klart avfattat, så att det icke kan bli föremål för tvekan eller klander — inför domstol åtminstone.

Men jag vill påpeka ett annat sätt, som är bättre än testamente. Nästan alla våra banker taga emot värdehandlingar till förvaring för ett mycket, mycket billigt pris. De stå ansvariga för dem, de uppbära och redovisa avkastningen av dem. Om nu någon vill lämna sin egendom efter sin död, låt oss säga, till Svenska Missionsförbundet, så vore det bästa sättet, att motsvarande värdehandlingar deponerades i en sådan bank i Svenska

Missionsförbundets namn, men med villkor, att givaren får uppbära avkastningen under sin livstid. Då blir det vid hans död icke någon bevakning, såsom nödvändigt är vid testamente, inga vittnesförhör, ingen skyldighet att giva de närmaste släktingarne del därav, inga kostnader, utan värdehandlingarna utlämnas helt enkelt till Svenska Missionsförbundet (eller vilket missionssällskap det nu må vara).

Aldrig kan en givare sätta sina ägodelar säkrare än så eller vara vissare på, att de efter hans död komma till det ändamål, som han har bestämt dem till.

Ett testamente skall alltid delgivas den avlidnes närmaste släktingar. Nu händer det icke sällan, att det är förenat med ofantligt stora svårigheter och ganska stora kostnader att få reda på dem, isynnerhet om de, såsom rätt vanligt är, ha flyttat till Amerika eller till någon annan världsdel. Dessa svårigheter undvikas fullständigt, om man använder den utväg, som jag här påpekat.

Ett annat ännu enklare sätt är, att givaren lämnar penningarna till missionen, medan han lever, men med förbehåll af livränta, motsvarande en viss procent.

Jag skall tala om ett exempel, som kan belysa saken. En församling hade fått ett testamente på kr. 20,000. Jag sade åt styrelsen: »Gå till testamentsgivaren och bed henne, att hon lämnar sina värdepapper åt eder emot revers på livränta, motsvarande avkastningen av värdepapperen; då slipper ni alla testamentsbevakningar, alla rättegångar och alla svårigheter, med vilka ett testamente kan vara förenat.» De gjorde det och fingo värdepapperen. Efter ett par år dog givaren, och då hade föreningen dessa penningar såsom sin egendom utan vidare formaliteter. Dylika gåvor mot livränta äro även annars ganska vanliga. Även Svenska Missionsförbundet har fått sådana. Dess liv- och donationsräntor uppgingo år 1908 till 710 kr., motsvarande ett rätt stort kapital.

Detta är naturligtvis det enklaste, men om givaren fruktar, att medlen då icke äro riktigt säkert placerade, så är det bättre och tryggare, att han sätter dem till förvaring i en bank, såsom jag ovan nämnt.

P. W.

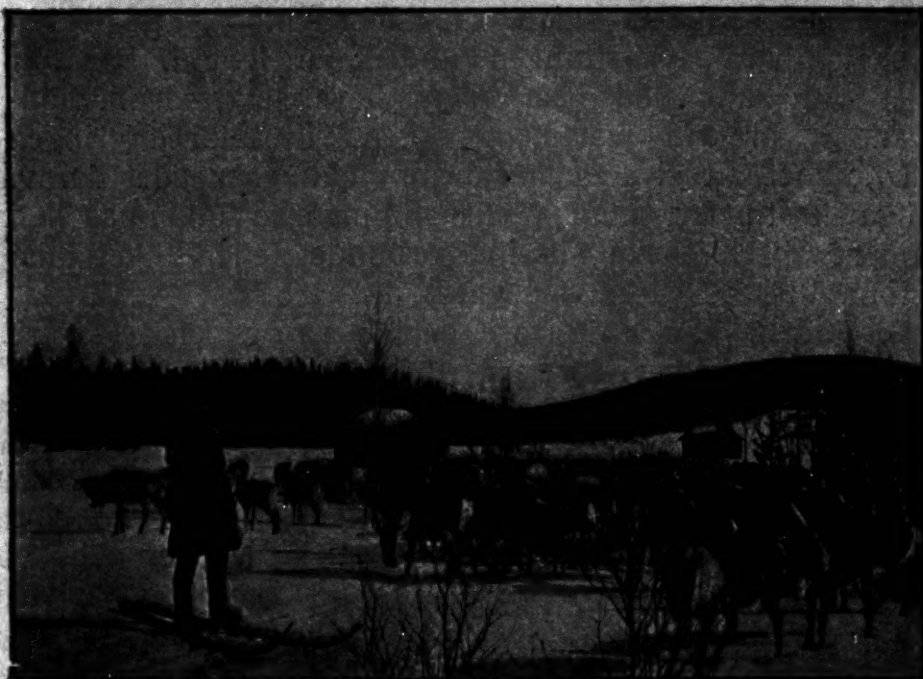
Från Lappland.

Vad som synes.

Den fria missionsverksamhet, som bedrives häruppe i Lappmarken, ser ej så synnerligt storslagen ut för den ytlige betraktaren. Och många gånger tycka vi, som stå mitt uppe i arbetet, att resultatet blir alltför litet. Och detta torde i många fall bero därpå, att fältet är så vidsträckt och jämförelsevis glest befolkat.

Långt hava vi mellan byar och socknar. Människorna bo spridda bland berg och dalar — några här och några där. Detta gör, att predikanterna få hålla på och resa och predika någon eller några dagar på varje plats. Och så dröjer det ganska länge, innan de kunna komma tillbaka till samma plats igen, ty även för andra byar måste de predika evangelium.

Vinterbild från Lappland.

Ibland bliva vi klandrade av förbiresande predikanter för, att vi ej hava stationerade predikanter på de större platserna. Men med den erfarenhet vi inhämtat under årens lopp, anse vi, att med så få predikanter, som vi hittills varit i stånd att avlöna, skulle vi genom ett sådant förfarande endast hindra oss i vår missionsverksamhet.

Vad som är svårast häruppe är församlingsvården. Det är t. ex. mycket svårt att kunna komma tillsammans och fira H. H. nattvard. Men det går även det på något sätt. Kan man ej inrätta sig alldeles såsom man önskar, så får man ändå tacka Gud för vad som är. I den mån evangelium vinner insteg bland befolkningen, i den mån bättras allt annat, som rör det andliga. Som jag förut skrivit i tidn. Pietisten, så har Sv. Missionsförbundet gjort och gör fortfarande mycket för verksamhetens bedrivande härstädes. Detta har ej heller varit fåfängt.

Så har jag åter sökt lämna en liten inblick i vår missionsverksamhet i Lappmarken. Och jag vill nu till sist tillägga: Guds nåd och välsignelse hava vi varit beroende av i vårt arbete häruppe; samma nåd i ännu högre grad anse vi oss behöva i fortsättningen, om vi skola kunna uträtta något.

De hjärtligaste hälsningar till alla missionsvänner landet runt, särskilt alla, som tänka på och nitälska för oss i Lappmarken.

Lycksele den 2 aug. 1909.

And. Lindström.

Vakna upp!

*Vakna, vakna, o min broder,
Se, hur människorna dö
Utan hopp. I sina synder
Stanna de i evig nöd.
Har du gjort, vad du har kunnat
För att föra dem till Gud?
Har du fattat rätt din uppgift
Som ett Herrens sändebud?*

*Vakna, vakna, o min broder!
Kanske tätt invid din dörr
Finns många, många själar,
Som ej smakat livets bröd.
Tänk om en gång skall utkrävas
Deras blod utur din hand.
Därför vakna, o, jag ber dig,
Och för själar stå i brand!*

*Vakna, vakna, o min syster,
Även du kan vara med,
Sprida solsken bland de arma
Uti denna mörka värld.
Sök dem upp, de djupast sjunkna,
Visa dem till Frälsaren,
Tala om det dyra blodet,
Som kan rena även dem.*

*Vakna, vakna och beskåda
Hednafältens myckna skörd.
Se, hur de sitt liv framleva
Uti obeskrivlig nöd.
Säg, vill du ej göra något
För att söka rädda dem.
O, så drag dig icke undan
Uti maktighet, min vän.*

*Se, hur många millioner
Dö i elände och skam
Utan kunskap om att Jesus
Dog för dem på korsets stam.
Vid vår Jesu stora kärlek
Jag besvär dig, börja nu
Att som han dig helt utgiva.
Skynda, varför tvekar du?*

L. O. Nylander.

Ceremonier, som böra läggas bort.

Det har blivit en sed eller, rättare sagt, en slentrian vid allehanda andliga möten, att en predikant skall »hälsa de närvarande välkomna». Många gånger, när jag hört det, har jag frågat mig själv: Huru länge skall det dröja, innan det blir sed att vid varje predikan eller nattvardsgång »hälsa de närvarande välkomna»? Eller äro de mindre välkomna då? Eller beöva de mindre då att få höra det? Låt oss lägga bort denna slentrian!

Så har det ock börjat bli en sed, att om en predikant blivit tillkallad från annat håll, så skall platsens predikant »å församlingens vägnar» uttala en särskild tacksägelse till honom och »betyga honom församlingens glädje att få se honom bland sig» m. m. d. Det har hänt även mig på senare tiden, att jag fått sådana komplimanger. Välmenta ha de varit, men vidrigt intryck ha de gjort på mig. Låt Gud få tacken och äran. Låt honom stå fram allena, ingen träda fram vid hans sida, ingen titta fram bakom hans rygg för att också bliva sedd. Låt oss ur församlingen rensa bort även denna världsliga surdeg!

P. W.

Svenska Missionsförbundets Expedition,

77 Drottninggatan 77.
STOCKHOLM.

Allm. telefon 4634 & 7415. Rikstelefon 8525.
Inregistrerad telegrafadress: »Förbundet, Stockholm.»

Hålles öppen alla helgfria dagar från kl. 9 f. m.
till 3 e. m.

Pietisten,

**Svenska Missionsförbundets organ för dess
inre mission,**

utkommer den 8:de och 22:dra i varje månad.

Prenumerationspriset för 1909 är 1: 50 på posten
och 1: 25 kr. på Expeditionen, då minst 5 ex. rekvireras.
11 exemplar lämnas för 12: 50.

Till utlandet kostar tidningen kr. 2: 50.

Alla meddelanden, som röra Svenska Missionsförbundet och dess verksamhet, jämte gåvor till missionen och rekvisitioner av böcker m. m. adresseras till **Svenska Missionsförbundets Expedition.**

I testamenten och gåvobrev, som upprättas till förmån för Svenska Missionsförbundets verksamhet i allmänhet eller till någon särskild gren därav, torde nog ångivas, att det är till Svenska Missionsförbundets mission. När ett testamente t. ex. endast innehåller, att ett visst belopp skall tillfalla hednamissionen, så kan ju ovisshet uppstå, om det är Svenska Missionsförbundet eller något annat sällskap, som skall hava penningarne.

Sparbössor för insamlande av medel till vår yttre och inre mission utdelas gratis och kunna rekvireras från Svenska Missionsförbundets Expedition.

Församlingsböcker, blanketter till flyttningsbetyg och dopattester, ritningar till missionshus, text- och klassböcker för söndagsskolan, sångböcker m. m. tillhandahållas på Expeditionen och kunna därifrån rekvireras.

Svenska Missionsförbundets vilohem, Rättvik.

Friskt och skönt beläget på stranden av Siljan.
Präktiga verandor, inklädda med glas.
Vattenledning. Badrum.

Hålles öppet året om för inackorderingar under längre eller kortare tid till billiga priser.

Under vintern åkning med kälke och skidor.

Predikanter och missionärer äga företräde.

Närmare upplysningar lämnas av föreståndaren eller av Missionsförbundets Expedition.

Tidningens försening. Våra läsare ha redan genom Svenska Morgonbladet erhållit kännedom om orsaken till vår tidnings försenade utkomst. Det har nämligen berott på typografstrejken. Då vår tidning icke i vanlig mening är en nyhetstidning, ha vi icke ansett nödigt att vidtaga de extra, utomordentliga åtgärder och kostnader, som andra tidningar måst vidkännas, för att få ut den. Numret för den 22 aug. har måst utebliva, och vi räkna detta såsom gällande för två. Vi hoppas att i fortsättningen kunna utgiva den på de bestämda tiderna.

Missionsdagens insamling. De medel, som upptogs i kollekten under missionsdagen den 11 juli torde nu i det närmaste ha influtit. Den 6 september visade våra böcker en summa av kr. 26,000 såsom resultat av denna insamling.

Må missionens herre rikligen välsigna alla, som bidragit till detta goda resultat.

Vår böne- och offervecka. Den av sommarens generalkonferens beslutade tacksägelse-, böne- och offerveckan kommer att hållas den 24—31 i nästa månad. Vi ha härmed velat påminna därom, så att våra vänner vid ordnandet av höstens möten må taga hänsyn härtill.

Brist i kassan. Det har blivit brist i Sv. Missionsförbundets kassa, så att vi måst taga upp ett lån på 10,000 kr. för att kunna betala somliga missionärer deras löner ävensom fullgöra andra nödvändiga avbetalningar. Orsaken till denna brist är icke, att offervilligheten minskats. Offerdagen i juli gav flera tusen kronor mer än de närmast föregående åren.

Orsakerna äro två: 1:o) Utgifterna hava betydligt ökats. På det enligt generalkonferensens beslut inköpta huset ha vi betalt 50 tusen kronor, och det är ju en högst anseelig summa. 2:o) Av dem, som tecknat bidrag till missionsskolebygget, ha somliga ännu icke kunnat infria sina förbindelser. Helt nyligen sände vi alla dessa en påminnelse, som hade till följd, att ej så litet kom in. Men ännu äro bortåt 20 tusen kronor utestående, som måst till bygget förskottas ur missionskassan.

Emellertid är det icke angenämt att för löpande utgifter, såsom löner till missionärer o. d., nödgas taga upp lån. Det har hänt några gånger förr, men så snart

det blivit bekant, har missionsfolket rest sig och utplånat skulden. Det skall ock genom Guds nåd ske nu.

Vår nye missionssekreterare, J. Nyrén. | Såsom redan är bekant, har predikant J. Nyrén, som av styrelsen kallats till sekreterare på expeditionen särskilt med hänsyn till den inre missionens angelägenheter, antagit denna kallelse. För närvarande vistas Nyrén i Tyskland för språkstudier. Enligt särskild träffad överenskommelse med honom och den församling han tjänat kommer han troligen att tillträda sin befattning redan den 1 oktober. Vi äro för vår del mycket glada åt den väntade hjälpen och äro övertygade om, att broder Nyréns insats i arbetet skall bliva till Missionsförbundets fromma.

Missionsbokhandel, | Svenska Missionsförbundet har just en storartad gåva. | I dagarna övertagit den missionsbokhandel, som under senare år varit belägen vid Brunkebergstorg i Stockholm. Förut under många år hade den sin lokal i n:r 49 vid Drottninggatan. Innehavaren av densamma, telefonbyggmästare C. E. Nilsson, har nämligen överlämnat densamma med lager och inventarier såsom gåva till Missionsförbundet. Styrelsen har med tacksamhet mottagit gåvan och beslutat att tillsvidare sköta affären för missionens räkning.

Noterna till vår nya söndagsskolsångbok. | Då många fråga efter denna bok och vi förut uttryckt den förhoppningen, att vi skulle kunna ha den färdig vid denna tid, bedja vi att nu få meddela, att dessa våra förhoppningar slagit fel. Dels ha kommitterade för sångboken fördröjt arbetet genom ny omarbetning av en del melodier, dels har tryckningsarbetet helt och hållet legat nere under en hel månad på grund av strejken. Boken torde därför icke vara att förvänta i bokhandeln förrän till jul, om ens då. Vi äro ledsna häröver. Men expeditionen kan för sin del icke göra mera däråt, än den gjort.

»Från forna tider.» | I n:r 10 av Pietisten för innevarande år finnes införd en artikel under denna rubrik. Den var hämtad ur en nyligen utkommen, högst intressant skrift med titel: »Carl Erik Læstadius, en bild ur en norrländsk prästsläkts liv.» På därom framställd önskan vilja vi härmed upplysa, att nämnda skrift är utgiven av fröken Elisabeth Curtelius och distribueras av firman Almqvist och Wicksell, Uppsala.

Kvartalsmötet i Sandviken.

Lördagen den 4 och söndagen den 5 dennes hölls i Sandviken Svenska Missionsförbundets första kvartalsmöte för verksamhetsåret. Och om fortsättningen på dessa möten får bliva såsom början var, så lovar det mycket gott för verksamheten, ty mötet i Sandviken var ett i allo gott och skönt möte. Ehuru vädret icke var det bästa, hade dock så mycket folk samlats, att den stora, av bruket uppförda Valhallasalen, som förhyrts, emedan missionshuset ansågs vara för litet, var till trängsel fylld. Hundratals personer måste under hela tiden stå. Den största uppmärksamhet och stillhet var rådande. Särskilt gripande var för mången den stund, då missionsavskiljningen ägde rum. L. O. Persson, som då avskildes för missionen i Kongo, är ju ock från denna trakt.

Vid mötet medverkande voro missionsföreståndare P. Waldenström, missionärerna G. Tonnér från Kina och O. Wikholm från Kongo, predikant E. L. Palmkvist och sekreterare W. Sjöholm. Missionsföreningens blandade kör bidrog på ett förtjänstfullt sätt med flera sånger. Den gemensamma sången var mycket kraftig. Det är icke på många platser, som man får höra en så god unison sång.

Kollekten, som upptogs till förmån för vår verksamhet, steg till omkring 350 kr.

Blekinge Angsgarilförenings stora sommarmöte hölls den 1 aug. i Nättraby å den vackra kullen invid Stora Vörta gård, som av godsägaren O. Mattelin upplåtits för ändamålet.

Alltifrån 9-tiden på morgonen samlades folk dit med järnvägar, ångbåtar, skjutsar o. s. v. till en skara av inemot ett tusental personer. Även vid detta möte liksom vid så många andra representerade ungdomen en stor del, kanske flertalet, av åhörarne. Mötet gynnades av ett strålende sommarväder med högblå himmel och klart solsken.

Omväxlande med sång och strängmusik förkunnades nu frälsningens evangelium för de under den andaktsfullaste stillhet uppmärksam och lyssnande skarorna.

Under 3 timmar på f. m. och 3 timmar på e. m. fortgick mötet med samma intresse. Bland predikanterna märktes, utom föreningens egna predikanter och ledare, predikant A. Ohldén från Jönköping och pastor E. Erics från Karlskrona.

Andra dagen fortsattes mötet å ön Senoren i östra skärgården.

Predikanten M. Johansson, som alltsedan februari månad detta år uppehållit predikant- och föreståndareverksamheten inom Haparanda missionsförening, har emottagit kallelse som ordinarie predikant och föreståndare inom nämnda förening.

Predikanten Edv. Henriksson i Norrala invid Söderhamn har antagit kallelse av Hofors friförsamling att bli dess predikant och föreståndare.

Predikanten Fredr. Brobäck, Öregrund, har antagit kallelse att bli Wesslands friförsamlings föreståndare och predikant. Platsen tillträdde den 1 sept.

Predikanten Nils Moberg, som sedan den 1 nov. 1906 tjänat som predikant för Reimyre och Salems missionsföreningar, har uppsagt platsen vid Reimyre och avflyttat därifrån den 1 okt. för att tjäna som predikant för Salems och Mellersta Skedevi missionsföreningar.

Red. C. Boberg 50 år.

Måndagen den 16 augusti fyllde den över hela vårt land så väl kände och högt aktade redaktören för Sanningsvittnet, Carl Boberg, femtio år. Att döma av hans utseende skulle man knappast kunna tro, att han hunnit den åldern. Men tänker man på de många år, som han redan varit i verksamhet, och den betydelsefulla insats i vårt lands andliga rörelser, som han genom sin prediko- och skriftställareverksamhet gjort, skulle man kunna föreställa sig honom såsom en mycket gammal man. Han är dock ännu i sina bästa år. Och vi önska honom ett långt och på välsignelse rikt lif.

Carl Boberg.

Stormöte i Måsarps kyrka. Den 8 i förra månaden hölls ett stort missionsmöte i Måsarps kyrka i Småland i vår väns, pastor K. Palmbergs, församling. Mötet var egentligen anordnat av friförsamlingarna där omkring (K. P. själv är medlem i en av dem) men hölls dock i den stora, ljusa kyrkan, som har omkring 1,200 sittplatser. Den blev nästan till trängsel fylld. Alla fingo icke på långt när sittplatser. Det var en härlig syn att se detta stora tempel fyllt av en uppmärksam människoskara hela dagen lyssnande till frälsningens goda budskap och till meddelandena från missionsfältet. Mellan föredragen ljöd den ena gamla sången kraftigare än den andra.

Inom pastor Palmbergs församling är ett enastående förhållande rådande. Alla på Herren troende — och deras antal är ganska stort — synas vara ett hjärta och en själ. Kyrkovårdarna äro ledamöter av friförsamlingens styrelse. Inom socknen finnas tre missionshus. Från Måsarps församling ha utgått flera missionärer.

Vid det synnerligt uppbyggliga mötet medverkade, förutom pastor Palmberg, distriktsföreståndare Walldén

från Jönköping, predikant Carl Andersson från Oskarshamn, missionär G. Tonnér från Kina och sekreterare Wilh. Sjöholm från Stockholm m. fl.

Baptistförsamlingen i Hackvad firade sin trettio-åriga tillvaro den 10 och 11 juli. Medlemsantalet i församlingen är 103.

Dödsfall. Baptistpastorn Carl Gustaf Hahne dog i Borås måndagen den 26 juli. Han var född 1864 i Ramnäs, Västmanland. Han har verkat i Köping, Sundsvall och Kristianstad.

Enhetsfrågan. Den förut omnämnda frågan om sammanslagning mellan Svenska Kongregationalistkyrkan, Missionsförbundet och Frikyrkan behandlades vid de respektive föreningarnas årskonferenser. Inom Förbundet voro 97 för och 63 mot sammanslagningen. Som det emellertid fordrades två tredjedels majoritet för förslaget, om det skulle antagas, föll frågan för i år men bordlades till nästa år. Kongregationalisterna och Frikyrkan ha uttalat sig för förslaget och överlämnat frågan till församlingarnas utlåtande.

Pastor Skogsbergh, som mycket ivrar för sammanslagningen, skriver härom i Veckobladet: Det lider intet tvivel, att hade ombuden allmänligen förstått, vad det gällde, hade de röstat för frågans överlämnande åt församlingarna, ty hon hade då kommit i goda händer, och det är ju i alla fall församlingarna, som skola avgöra saken slutligen. Många voro ock de, som sedan ångrade, att de icke hade röstat därför, men de förstodo ej riktigt meningen. Sak samma — församlingarna kunna likväl rannsaka i ärendet, så att de äro bättre beredda vid nästa årsmöte. Liknande är fallet med kommittén. Det ligger i dens händer att under året arbeta ut antingen ett nytt förslag eller revidera det gjorda eller sprida mera ljus i saken genom en fullständig motivering av förslaget. Vi inom Förbundet kunna härigenom komma lika långt och lika fort som bröderna inom Frikyrkan, vilka antogo kommitténs förslag att vädja till församlingarna. Och skulle vi ej enligt kom-

mittens förslag nå målet 1911, så skall ej kommittén gråta, ty vi äro alla inom kommittén av den tanken, att det är bättre att gå sakta och säkert än köra på så fort, att vi tappa i farten en del av våra vänner. Ingen av grupperna har råd att förlora några. Målet är ock så stort och härligt, att vi ha råd till att fara sakta för att vinna det.

Konferenser. Den årliga konferensen vid pastor Skogsberghs sommarställe, Lake Minnetonka, hölls den 10—15 aug.

Bibel- och uppbyggelsekonferens hölls i Seattle, Wash., den 27 juli—1 aug.

En världsutställning utan sprit. Det är första gången man torde kunna anteckna, att en världsutställning icke vill tillåta någon som helst servering av berusande drycker inom sitt område. Ett sådant förbud har nämligen utfärdats av bestyrelsen för den för ej länge sedan öppnade Alaska-Yukon-Pacific världsutställningen i Seattle, Wash. Ingen försäljning av berusande drycker får förekomma inom utställningsområdet eller i den närmaste trakten däromkring.

Seger för nykterheten. Från Hastford, Conn., meddelas oss: Connecticuts kvinnor kunna rösta bort krogarna i staten. De lagstiftande, samlade i kapitoliet i Hastford, röstade 82 mot 50 den 1 juli för kvinnornas rätt att rösta för eller emot krogarna. Nykterhetsvännerna glädjas med hopp om, att kvinnorna nu i en snar framtid skola krossa krogväldet, som i de större städerna är en fasansfull makt, ända till en krog på varje fyra hundra personer.

Kyrkoinvigningar. Församlingen i Danbury, Conn., invigde den 6 juni sin nya missionskyrka. — Missionsmöte och kyrkoinvigning hölls i Town of Ida, Douglas co., Minn. den 2—4 juli.

Uppbyggelsekonferens hölls i North Park, Chicago, den 16—22 augusti.

Missionslärare Johannes Norborg har överallt, där han hållit söndagsskolkurser eller offentliga föredrag, rönt ett mycket hjärtligt mottagande. Vid ovannämnda konferens föreläste han över ämnet: »Jesus såsom föredöme för dem, som undervisa.»

30 årsjubileum firar missionsförsamlingen i Ichpe-ming, Mich., där pastor J. Sällström är stationerad, den 25—28 november.

En festskrift för 25-årsjubiliat nästa år ämnar Förbundet utgiva. Format och storlek skola bli ungefär som dess föregångare i Sverige.

Till Amerika väntas i höst på 6 månaders prediko resa enligt meddelande i Missionsvännen predikanterna C. W. Gillén från Åmål och Anton Olsson från Tierp.

Predikantflyttningar. Pastor J. Daniels i Rockford, Ill., har antagit kallelse till Duluth, Minn., där han förut varit stationerad.

Pastor J. H. Garlson i Port Richmond, Isl., har antagit kallelse till Stamford, Conn.

Pastor Samuel Högander i Negaunee, Mich., har antagit kallelse till Butte, Mont.

Pastor C. J. Wahlström i Est Norwalk, Conn., har antagit kallelse till Procton och Center Rutland, Vt. Till hans efterträdare har kallats pastor C. J. Anderson, Washington, Depot, Conn.

Pastor J. G. Wilson i Lockport, Ill., har antagit kallelse som resepredikant för Illinois' missionsförening.

Pastor G. E. Johnson i Lincoln, Nebr., har antagit kallelse som resande evangelist i Kansas.

Pastor J. Olson i Webster, S. Dak., har antagit kallelse som resepredikant för samma stats missionsförening.

Pastor A. Östling i Middletown, Conn., har erhållit kallelse till den nya församlingen på Westsidan i S:t Paul.

Hemförlovad blev pastor F. O. Svenson i South Manchester, Conn., den 7 augusti.

Ett gott val.

Text för den 12 sept. 1909: Ebr. 11: 24—27.

Inledning.

Förliden söndag läste vi om Moses födelse och om hans underbara räddning samt något om hans fostran. I dag skola vi betrakta det underbara val han gör och huru han fostras i Guds skola.

Texten läses.

Moses nekar vara son av Faraos dotter, vv. 24—26.

Vilka utsikter hade Moses såsom son av Faraos dotter? Att få åtnjuta konungslig ära, att kanske få bestiga Egyptens konungatron och att få njuta av Egyptens rika skatter samt att få föra enligt världens tänkesätt ett glädjefullt liv. Huru förhöll sig Moses till allt detta? Han försakade det. Vad valde han? Huru heter det därom? *Han ville hellre lida misshandling med Guds folk än till en tid hava lust i synden.* Vad höll han för större rikedom än Egyptens skatter? *Kristi försmädelse.* Var hans val likt eller olik vanliga människors? Huru välja de flesta människor? De välja det, som för ögonen lyser mest. Moses valde misshandling, skam och lidande, hat och fattigdom — huru förhålla sig människor därtill, om de kunna? De fly detta. För allt förnuft var Moses val ett besynnerligt och oförnuftigt handlingssätt.

Vad var orsaken till detta orimliga handlingssätt? *Han såg efter lönen.* Kände Moses sig lycklig eller olycklig, när han gjorde detta val? *Han valde hellre Kristi försmädelse.* Ansåg han sig göra en förlust eller en vinst, när han lämnade kanske en konungatron och ett av jordens rikaste länders skatter? Huru kunde han anse sig göra en vinst? Han hade

fått syn på något större, rikare, ärofullare än konungatronen och skatterna i Egypten. Vad hade han då fått syn på? Den lön, som väntar alla dem, som hålla ut i tron på Kristus intill änden. Det är icke svårt att i valet mellan 1 krona och 1000 kronor välja de tusen. Vem hade öppnat Moses' ögon för lönen och för Kristi rikedom? Moses valde det större för det mindre. Huru mycket kunde den försmädelse och de lidanden, han hade att genomgå, innan lönen nåddes, hindra honom eller komma honom att känna sig olycklig? Varigenom kunde allt detta ske? Svara med de ord, som stå i början av 24 versen! *Genom tron.*

Genom tron lämnade han Egypten, v. 27.

Huru var konungen i Egypten till mods enligt vad vi se i v. 27? På vem var han vred? Av 2 Mos. 2 finna vi, vad han tänkte att göra med Moses — vad då? Han tänkte *dräpa* Moses. Huru måste konungen anse Moses? Såsom den otacksammaste varelse; ty såsom ett »hittebarn» hade han upptagits och fostrats såsom son för att möjligen arva tronen; och konungen, som nu gickats i sina planer, känner inga gränser för sin vrede. Huru mycket fruktade Moses denna vrede? Huru vågade han utsätta sig för den? *Ty med den osynlige likasom för ögonen hårdade han ut.* Den osynlige — Gud själv — hade blivit *synlig* för honom — vad kunde han därför göra? Hårda ut. Trons öga hade fått Gud lika verklig tätt framför sig, som den bibel är verklig tätt framför oss, i vilken vi nu läsa orden. Det är såsom om Gud viskat i hans öra: »Moses, vill du lyda och följa mig; jag själv skall vara din Gud, alltid vandrande vid din sida, och all min rikedom skall vara din rikedom». Och vad inverkan hade detta på Moses? Han kände sig som en hjälte. På det sättet blir en svag männ ska oöverbinnelig.

I uttrycket *hårdade han ut* ligger möjligen en antydning på det, som följde på hans flykt. Enligt Apg. 7: 29 säger Stefanus: Moses bodde såsom främling i landet Midian i 40 år. Vilka lidanden ligga icke bakom dessa uppgifter! I långa 40 år gick nu den förre »konungasonen» gömd och glömd. Ofta kunde det förefalla honom, som vore han den olyckligaste varelse på jorden. Vad hade öknens att bjuda honom på? Endast en grav.

Varför hade han det nu så ömkligt? Därför att han frågat efter sitt folk och uppträtt till förmån för sitt och Guds folk. Vilka mäktiga frestelser hade han icke att utstå! Vi kunna tänka oss, att fienden viskat: »Vänd tillbaka till Egypten, ödmjuka dig för Farao, avsvärj all gemenskap med Guds folk!» Huru förhöll sig Moses? Han hårdade ut. Vad hoppades han? Att Gud skulle förlösa sitt folk och då låta honom komma till ära med folket. Än en gång — huru kunde han lida allt, försaka allt och vänta allt? *Med den osynlige likasom för ögonen hårdade han ut.*

Nämn några andra i den heliga bibeln, som likt Moses haft den osynlige för ögonen och hårdat ut? De tre männen i den brinnande ugnen. Paulus, som säger, att han var i ousäglig glädje mitt i all bedrövelse.

Minnesvers (1 Joh. 2: 15): Älsken icke världen, icke heller de ting, som äro i världen. Om någon älskar världen, i honom är icke Fadrens kärlek.

Johannes Norborg.

Påskalammet.

Text för den 19 sept. 1909. 2 Mos. 12: 1—14.

I. Inledning.

Vi minnas, att den gamle Israel flyttade till Egypten med alla sina söner och allt sitt husfolk. Han var ju inbjuden dit av sin son Josef, som blivit en mäktig man där i landet. Han fick bygga och bo i Gosen, den härligaste och bästa delen av det fruktbara Egypten, och här växte Israel så småningom till ett talrikt folk, för vars makt egypterna själva började frukta. När så Josef var död och nya Faraoner eller konungar uppstego på Egyptens tron, då började dessa söka oskadlig-

göra Israel genom att plåga och förtrycka det. Israels mäningo utföra trälens tunga arbete, under det egyptiska uppsyningsmäns piskor slog deras ryggar blodiga. Men Gud hade fast beslutit att befria sitt folk ur trälldomen, när hans stund var kommen. När Israel under nödens tider lärt sig förstå, att de voro ett folk, en nation, då skulle ock frihetens dag gry för dem. Och den stunden var nu kommen. Genom Moses hade Herren många gånger sagt till Farao: »Släpp mitt folk Israel!» Men Farao ville icke. Då lät Mose en mängd hem-sökelse, olyckor och straff komma över Egypten för att tvinga Farao. När nöden pågick, lovade han att släppa folket, men när nöden var borta, återtog han sitt löfte. Det sista straffet som bevekste konung och folk att påskynda Israels utvandring, kom över Egypten i samband med påskfestens instiftande och påskalammsmåltiden. Och det är därom vår text för denna dag handlar.

II. Texten läses.

III. Samtalet med barnen.

1. Gud ger befallning om att tillreda påskalammet, vv 1—5. I vilket land bodde Israel, när det inträffade, som vi läst om i vår text? De bodde i Egypten. Men det var icke Egypten, Gud lovat Israel, utan vilket land? Han hade lovat dem Kanans land. Huru hade Israel det nu i Egypten? De hade det svårt, de fingo slita ont såsom trålar. Men vad hade de under nödens tid lärt sig förstå, sade jag i inledningen? De hade lärt, att de voro ett enda folk. Det började de nu förstå. Och vad ville Gud då göra med dem? Han ville förlösa dem ur trälldomen. Och varthän ville han föra dem? Till det land, han lovat deras fäder, till Kanan. Genom vilken man ville han föra dem från Egypten till Kanan? Genom Moses. Huru hade Moses sagt till Egyptens konung? »Släpp mitt folk Israel.» Men huru hade Farao gjort? Han hade vägrat. Vad fick då Egyptens konung och folk genomgå? Många svåra prövningar. Vad lovade Farao Moses, när nöden kom? Han lovade släppa Israel. Men när Moses tog bort nöden, huru gjorde Farao då? Han förhårdade sig och släppte ej Israel. Såsom Farao gjorde, göra ock många människor än i dag i nödens tider. De lova då att bli goda, gudfruktiga och snälla, om bara Gud hjälper dem ur nöden. Så händer det, att Gud hör deras bön och hjälper dem. Men det händer även, att människorna glömma sina löften och förbliva lika ogudaktiga och stygga som förut. Detta är att förhärda sig och draga över sig en ännu svårare nöd.

Nu har Gud beslutit att låta en sådan straffdom komma över Egypten, att Farao och hans folk skola släppa Israel och själva skynda på deras utvandring. Men i den straffdomen skall även Israels troslydnad mot Gud prövas i det frälsningsmedel han bereder åt dem. Det är något stort Gud vill göra för och med Israel. Därför börjar vår text med vilka högtidliga ord? »Herren talade till Mose och Aron i Egyptens land». Det är Gud, som talar, och hans tjänare Mose och Aron lyssna till hans ord. Det är alltid någonting underbart, när den Allsmäktige talar till en människa. Därför skola vi i likhet med Mose och Aron lyssna med uppmärksamhet till Guds ord, lyssna så, att vi minnas dem och göra efter dem. Med vilka ord säger Gud, att Israel skall bevara denna tid i helig hågkomst? »Denna månad skall hos eder vara den främsta månaden, den första av årets månader». Det var månaden Nisan, månaden för deras frälsning, en månad värd att minnas således. Sådana tider kunna vi alla få. Men icke blott själva månaden utan jämväl två av dess dagar skulle vara och förbliva betydelsefulla för Israel. Vilken dag skulle först bli av betydelse? Den tionde dagen. Varför skulle den bli av betydelsefull? »På tionde dagen» o. s. v. till och med v. 5.

I dessa verser ger Gud befallning om att Israels menighet skall tillreda påskalammet. På vilken dag skulle lammet avskiljas? På den tionde dagen. Hurudan skulle påskalammet vara? Det skulle vara felfritt, utan brist och lyte. Huru länge skulle lammet vårdas i avskildhet? Intill den fjortonde dagen i Nisan. Alltså fyra dagar. Den fjortonde dagen i Nisan blev den andra av de stora och betydelsefulla dagarna i Israels historia.

2. Gud förordnar om påskalammsmåltiden, vv. 6—11

Huru skulle hela Israels menighet göra med påskalammet den fjortonde i månaden Nisan? De skulle slakta påskalammet. Vilken tid på dagen? På aftonen. Huru skulle de göra med lammets blod? De skulle därmed bestryka dörrposterna och övre dörrträdet i husen, där de åto det. När Israels menighet i troslydnad för Gud hade slaktat påskalammet och bestrukt dörrposterna med dess blod, skulle själva måltiden hållas. Lammets stektes vid sakta eld, och sedan åts det med osyrat bröd jämte bittra örter d. v. s. skarpa kryddväxter. Det av lammets, som blev över efter måltiden, fick inte sparas, utan huru skulle de göra därmed? Det skulle brännas upp i eld. Och huru skulle israeliterna vara rustade under måltiden? »De skulle vara omgjordade kring länderna, hava skor på fötterna och stavar i händerna.» De skulle således vara fullt klädda och redo att vilken stund som helst bryta upp och tåga ut ur landet.

3. Israels frälsning genom påskalammet, vv. 12—14.

Under det israeliterna i sina hyddor åto påskalammet, hade mordängeln gått genom hela Egypti land. Och vad hade han slagit till döds, står det i vår 12:te vers? »Han hade slagit till döds allt förstfött både bland människor och boskap.» Ja, ifrån konungens förstfödde och ända ned till trälarnes fanns intet hus, där icke någon var död. Vi kunna lätt tänka oss, vilken gråt och jämmer rådde över allt, isynnerhet bland mödrarna och systrarna till de döda. Det blev ett allmänt nödrop, som hördes över hela landet. De kanske sade: »Nu ha våra förstfödde blivit döda, kanske om några timmar dö våra andra söner och så våra tredje och så undan för undan, tills hela Egypten blir en enda stor grav.» Det kom ilbud från alla håll i landet om samma nöd. Det blev larm och spring i konungens palats, konungens rådsherrar och krigsöverstar sammanträdde och beslut blev: »Vi hava fått detta över oss för ebreernas skull, för israeliternas skull. Vi måste ge order om deras avfärd. Sänd bud efter Mose och Aron.»

När Mose och Aron komma inför Faraos, så få de löfte, ja, befallning om hastigt uppbrott med allt vad de ägde. Under tiden har Josua och Kaleb och andra Israels hövdingar ordnat folket till uppbrott. Det var en väldig skara, en hel armé på sexhundra tusen stridbare män utom kvinnor och barn. Israel hade då bott i Egypten i fyrahundratrettio år. Men vad skulle den fjortonde Nisan förbliva för Israel, säges i 14:de versen? Den skulle bli en minnesdag för dem. Och huru skulle de fira den? Såsom en Herrens högtid, en evärdlig stiftelse, som skulle firas släkte efter släkte.

Men när mordängeln gick fram i Egyptens land denna minnesvärda natt, varför gick han förbi Israels hyddor, säges det i vår 13:de vers? Blodet var ett tecken till deras räddning. När mordängeln såg de bestrukna dörrträdena, huru gjorde han då? »Han gick förbi dem, och ingen hemsökelse drabbade dem.» Men skulle någon israelit ej trott och lytt Guds anordning, huru hade det då gått med honom? Han hade blivit hemsökt med död liksom egypterna. Gud hade räckt israeliterna ett räddningsmedel, och till räddning blev det för var och en av dem, som i tro och lydnad tog emot det. Så är det med alla Guds anordningar.

Aposteln Paulus säger: »Vårt påskalamm är ock slaktat för oss, nämligen Kristus.» Såsom israeliterna genom sitt påskalamm och dess blod blevo frälsta från död och träl-dom, så äga vi uti vårt påskalamm, Kristus, frälsning från syndens träl-dom och evig död. Men det gäller för oss, att vi i troslydnad taga emot honom såsom vår Frälsare. Han är felfri, utan synd, utan brist och lyte. Han har givit sitt liv i döden och sitt blod till försoning för våra synder. Den som för-tröstar på honom, han varder frälst. Så sjunger även en sångare härom:

»Lammets blod har mitt dörrträ tecknat,
Mig beseglat, mig beseglat, jag är hans.
Ej syndens surdeg jag mer vill smaka,
Till vägs jag hastar, ser ej tillbaka.
Lammets blod har mitt dörrträ tecknat,
Mig beseglat, mig beseglat, jag är hans.»

Minnesvers: 1 Kor. 5:7 b. Vårt påskalamm är ock slaktat för oss, nämligen Kristus.

J. B. Gauffin.

Vandringen genom Röda havet.

Text för den 26 sept. 1909: 2 Mos. 14: 13—25.

I. Inledning.

Förra söndagen läste vi om huru Herren frälste israeliterna ur träl-domlandet och förde dem därifrån med väldig arm. Men när Faraos kommit över den första förskräckelsen och såg, att döden genom mordängeln upphörde, och tänkte på, att han genom israeliternas avtågande hade mist sexhundra tusen träl-ar, då säger han till sina hovmän och krigsöverstar: »Huru illa gjorde vi icke, då vi släppte Israel, så att de icke mer skola tjäna oss.» Och när han får höra genom utsända spejare, att Israel lägrat sig vid Röda havet framför Baal-Sefin, då samlar han sin krigshär bestående av fotfolk, ryttare och stridsvagnar och jagar efter dem. Men då Faraos på detta sätt bryter sitt ord till Mose och Aron och överfaller Israel svekfull och förrädisk, då besluter Gud att förgöra honom och hans här. Faraos skall aldrig ligga i den stengrav han byggt sig vid Nilens strand, i sin pyramid. En trolös förrädare var han, och såsom sådan skall han få en ände med förskräckelse, såsom vi skola se av dagens text.

II. Texten läses.

III. Samtalet med barnen.

Mod! vv. 13. 14. Läraren göra först några frågor över inledningsorden. Ex.: Varom läste vi förra söndagen? Om påskalammet. När Israel lydde Gud och åto sitt påskalamm och beströko med dess blod dörrposterna till sina hem, vad lände dem detta till? Det lände dem till frälsning från döden och till räddning ur träl-domlandet. Men vad kom över Faraos, när Israel tågat bort? Han kom i ånger över att han släppt dem. Huru sade han till sina hovmän och krigsöverstar? »Huru illa gjorde vi icke, då vi släppte Israel, så att de icke mer skola tjäna oss.» Det grämde honom, att han låtit Israel avtåga. Och huru ville han nu göra? Han ville hämta dem tillbaka. Huru betar han sig därför? Samlar sin krigshär och tågar efter Israel. Varest ha dessa lägrat sig? Vid Röda havets strand. Mitt emot Baal-Sefon. När Faraos givit Mose och Aron sitt ord och sitt löfte på, att de med Israel skulle få utvandra, men nu kommer efter dem med sin krigshär för att föra dem med våld tillbaka, hurudan man är han då? En löftesbrytare. För sådana måste det gå illa. När Israel blir varse Faraos och hans här, vad bemäktigar sig dem? Frukten och bävan. De voro inga hjältar, åtminstone icke fiertalet av dem. Vad behövde nu dessa rädda stackare? De behövde mod. Vad svarar dem Moses på deras jämmerlåt enligt vers 13? »Frukten icke, stå fasta!» Vad vill Moses intala dem med dessa ord? Han vill intala dem mod. Om de nu icke fruktade utan stodo fasta såsom modiga män böra göra, vad skulle de då få se, säger han i samma vers? De skulle få se, vilken frälsning Herren skulle bereda dem denna dag. Och hurudan skulle denna frälsning vara? Den skulle vara sådan, att de icke skulle få se något sådant till evig tid. Vem skulle då strida för dem, när de voro rädda och oövade? Herren skulle strida för dem. Och vad skulle Israels barn göra? De skulle stå stilla och se på. Denna Moses utsaga lugnade de oroliga och skänkte mod åt de rädda. De tycktes ha förgätt, att de voro Guds folk, att de hade Gud med sig och för sig. Den som hör till Guds folk och håller sig av helt hjärta till Gud, han behöver aldrig vara rädd. Det skall du minnas, så att du äger mod.

2. Väg, vv. 15—18. Faraos krigshär utbreder sig i en halvcirkel omkring Israels läger och på den andra sidan ligger det breda vatten, som vi känna under namn av Röda havet. Israel syntes ej kunna komma undan. För att kunna tåga undan fienden, vad behövde de? De behövde väg. Härom suckar Moses i sitt hjärta till Gud. Huru säger Herren till honom enligt 15:de versen? »Varför ropar du till mig? Om vi bara sucka i våra hjärtan och bedja så tyst, att ingen människa hör oss, vem hör oss likväl? Gud. Och huru höres denna suckande bön av honom? Såsom ett starkt rop. Gud hör mycket väl. Och han har redan utstakat vägen för Israel, den väg, på vilken de skola gå undan Faraos och hans här.

Detta var en underbar väg, men för Gud är ingenting omöjligt. Huru bjuder han därför sin tjänare Mose? »Säg till Israels barn, att de draga vidare.» Det skall bli väg, menar Herren. Och på vad sätt skulle Moses få hjälpa till och göra väg för Israel? Han skulle lyfta upp sin staf och räcka ut sin hand över havet och klyva det itu. Där skulle vägen gå fram. Genom havet och på dess botten skulle de gå såsom på torr mark. Detta var nog en bra väg för dem, som fått löfte att gå på den. För dem var det en väg till liv och frihet och räddning. Men den var ock en farlig väg, som förde till döden. Huru talar Gud härom i 17:de och 18:de verserna? (Verserna läsas såsom svar). Gud skulle förstocka och förblinda Farao och hans krigare. Huru skulle då dessa göra? De skulle följa efter israeliterna på vägen genom havet. De skulle trotsa Gud, men mot Gud är konungars makt ett intet och krigshärars mindre än ett dammkorn. Huru skulle Gud göra med Farao och hans krigshär? Han skulle visa, att han var den väldige och förhålliga sig på dem. Vi skola aldrig sätta oss upp mot Gud, aldrig trotsa honom och göra honom emot. Då går det illa för oss, såsom det gick för egypterna.

3. *Beskydd*, vv. 19, 20. För att lugna kvinnor och barn och alla modlösa män i Israels här, uppenbarar sig Herren i deras läger. Genom vem, säges i 17:de versen? Genom en Guds ängel. Denne Guds ängel hade förut gått framför dem, hölj i en molnstod. Men huru gör han nu? Han flyttar sig och tager plats bakom dem. Varför gör ängeln så? För att skilja Israels läger från den egyptiska hären. Dölja Israel och göra Farao villrådlig. Men Guds ängel lämnar icke blott beskydd åt Israels här, vad gör han mer? Han lyser dem under den mörka, stormiga natten. Huru säges det därför i 20:de versens sista sats? »Så kunde den ena hären icke komma in på den andra under hela natten.» Han höll de påträngande egypterna tillbaka, så att de icke kunde nå Israels stora, långsamma tåg. Här se vi sanningen av det Guds ordet, som säger: »Herrens ängel slår sitt läger omkring dem, som frukta honom, och befriar dem.» Bliv och förbliv ett gudfruktigt barn, så kan du städse bo i trygghet, beskärnad av Guds ängel.

4. *Framåt!* vv. 21, 22. När allt var ordnat i Israels läger för uppbrott, räcker Moses sin hand och sin staf ut över havet och kommanderar framåt. Skarorna börja röra sig ned mot stranden. Först komma kvinnor och barn och trossvagnarna, sist i tåget gå de stridbare männen under oförskräckta anförare, sådana som Josua och Kaleb. På vad sätt bereder nu Herren väg för Israel i havet? Han låter en stark östanvind blåsa hela natten. Och huru stark är denna östanvind? Östanvinden drev undan vattnet, så att det klövs itu och havsbottens sand blev torr mark, blev väg för Herrens menighet. De tåga framåt, framåt alltjämt hela natten. Ingen får vila, ingen får rasta, det är att blott gå framåt på den väg Herren berett åt dem. Det kunde ju understundom vara kusligt nog att i den mörka natten se vattnet stå svart och hotande såsom en mur på sidorna, men nu gällde det att bara gå efter Herrens ord.

Så är det städse för Guds folk. Om vi gå på Guds vägar, så kunna somliga vägstycken bliva både mörka och hotande. Men då gäller det att gå framåt alltefter som Gud utpekar vägen. Icke vika, icke rasta, icke slå sig till ro. Framåt är vår lösen i Jesu spår och i Jesu efterföljelse.

5. *Förödelse och död*, vv. 23—25. Det börjar gå uppför den motsatta stranden för de främste i Israels långa tåg, hopp om räddning sprider glädje i tusendens och åter tusendens hjärtan. De som kommit över jubla dock ej ännu. De ha söner, fäder och män ännu därute i mörkret mellan vattenmassorna. Stormen tjuter, blixtar skära genom rymden och åskan skjuter skräll efter skräll. Därute hör man, huru skarorna anstränga sig, Israel för att hinna undan, egypterna för att nå Israel. Ty huru säges det om dem i 23:dje versen? »Och egypterna och alla Faraos hästar, vagnar och ryttare förföljde dem ut till mitten av havet. Så långt hade Farao och hans här kommit, då den första morgonljusningen började gry. Huru säges det då, att Herren gjorde enligt 24:de versen? Han blickade på dem ur eldstoden och molnskyn. Genom eld och moln, åska, blix och dunder förskräckte han dem. De ansträngde sig att komma framåt, ty vattnet bakom dem hade fallit tillbaka på sin vanliga plats och stängde vägen. Det

blev ett fasligt larm och skrik av så många tusen människor och hästar, som voro i dödsnöd. De ville framåt, men det gick ej, de ville vända om och fly, men ej heller detta gick. Huru sade de sinsemellan? »Låtom oss fly för Israel, ty Herren strider för dem mot egypterna.» Nu kände de, att Gud var med Israel, och att han var emot dem. Men nu var det för sent att fly. Den sista avdelningen av Israels tappreste män hade kommit upp på stranden. På Guds befallning sträckte då Mose sin staf och sin hand över havet, och mot morgonen vände havet tillbaka till sin vanliga plats, och egypterna, som flydde, möttes av vatten på alla sidor, så att Farao och hela hans här drunknade i Röda havet. Icke en enda kom undan med livet. Men Israels frälsta skaror de lovsjunga Gud för hans hjälp och tackade honom för hans under, som han gör med människors barn.

På samma sätt som han frälste sitt Israel denna gång, så skall han frälsa alla sina barn genom jordlivets faror och strider, så att de till sist få stå bärgade och lovsjungande på evighetens lugna strand. Men med Guds fiender och motståndare går det som med Farao och hans här. Det är hemskt att höra till Guds motståndare, men saligt att vara en med bland Guds folk.

Minnesvers: 2 Mos. 15: 2:a Herren är min starkhet och min lovsång, och han blev mig till frälsning.

J. B. Gauffin.

Resplan för döfstum-missionären P. Alfr. Person med predikant Carl Nilson som tolk.

September.

Den 10 Hjo, kv.	Den 18 Dunkehallar, kv.
» 11 Ödeshög, kv.	» 19 Jönköping, f. m.
» 12 Linköping, f. m.	» 19 Röset, Hofslätt, e. m.
» 12 Kimstad, e. m.	» 19 Smålands Taberg, kv.
» 12 kv. } Närvarande vid	» 25 Skara, kv.
» 13 } Frälsningsarméns	» 26 Lidköping, f. m.
» 14 } 5:e årskongress för	» 26 Tibro, e. m.
» 14 } döfstumma i Norrköping.	» 26 Skövde, kv.

Vidare genom brev från Person.

Kollekt upptages på samtliga platser, där det passar, till förmån för verksamheten bland vårt lands döfstumma.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Restur för Kinamissionären G. Tonnér.

September.

Den 10 Landa.	Den 17 Wexbo.
» 12 Regnsjö.	» 19 Arbrå.
» 13, 14 Alfta.	» 20 Undersvik.
» 15 Edsbyn.	» 21 Järfö.
» 16 Bollnäs.	» 22 Ljusdal.

Kollekter upptagas tacksamt för missionen i Kina.

Svenska Missionsförbundets Expedition.

Predikantmöte inom tredje distriktet hålles i Edsbyn 28—30 sept. 1909, börjar första dagen kl. 11 f. m. och slutar sista dagen den tid mötet bestämmer. Frågor torde insändas snarast möjligt till predikant P. Bergstrand, Edsbyn, eller distriktsföreståndare J. Erixon, Gefle. Anmälan om ankomst och härberge insändes till P. Bergstrand, Edsbyn. Alla predikanter välkomna, även utom distriktet boende.

Kommittéerade.

Evangelist- och söndagsskollärarekurs anordnas även i år i Örebro med början 1 november.

Unge troende män landet runt hälsas välkomna. Ett stort antal platser och mindre församlingar ropa på evangelister.

Redan börja anmälningar inkomma.

Skriv med omgående efter prospekt till någon av undertecknade. Välkomna, unge män.

E. Ungerth.

E. F. Holmstrand.

Evangelistkurs hålles för 5:te distriktet under november månad detta år i missionskyrkan i Västerås. Ledare för kursen blir redaktör J. B. Gauffin, Uppsala. Unga troende män, tillhörande kristen församling från olika delar av landet, hälsas välkomna. Rum anskaffas så långt möjligt fritt. Ansökan ställes till pred. O. Karlsson, Västerås, senast den 15 oktober, och skall denna åtföljas av rekommendation från församling eller kända personer.

P. Nilsson.

C. F. Nyström.

O. Karlsson.

Söndagsskolemöte hålles i Hvitvattnet den 3 o. 4 oktober. Flere predikanter hava lovat medverka vid mötet. Barn och äldre äro välkomna.

L. A. Holmström.

Evangelistkurs kommer att hållas i Örnköldsvik under en månads tid med början den 3 november detta år. Unga troende män inbjudas. Så långt möjligt är, beredes fritt logis. Ansökan bör åtföljas av rekommendation från kristen församling eller två kända personer och inlämnas före den 15 oktober till predikanten J. Hellström eller undertecknad, adress Sundsvall.

Aug. Johansson.

Evangelistkurs anordnas även i år i Karlstad med början den 31 oktober kl. 8 e. m.

Ansökningar, åtföljda av rekommendationer från församlingar eller kände och trovärdige personer, insändas senast den 15 oktober till predikant Alfr. Larsson, Karlstad.

Kursledare: Predikanterna Alfr. Larsson och J. Forslund.

Enoch Olsson.

Söndagsskolemöte hålles, vill Gud, i Betlehemskaapellet i Sundsvall söndagen den 19 nästkommande september. I samband därmed hålles i samma vecka övningskurs för söndagsskollärare. Redaktör Gauffin från Uppsala m. fl. medverka. Söndagsskollärare inom Medelpad inbjudas.

Arv. Nyström.

Joh. Hellström.

En evangelistkurs kommer att hållas för tredje distriktet under november månad i Söderhamn, såvida tillräckligt antal deltagare före den 1 oktober anmäla sig till distriktsföreståndare J. Erixon, Gefle, eller predikant J. A. Forslund, Söderhamn. Troende unga män, som hava inre maning att verka offentligt som evangelister och predikanter, äro välkomna, och församlingar, som hava sådana män ibland sig, uppmanas att befordra dessa till kursen.

Kursens ledare blir predikant P. Kjellström från Gäfle. Undervisning och husrum lämnas fritt.

J. Erixon.

Predikantmöte för predikanter och evangelister inom Västerbottens lappmark hålles i Lycksele den 17 o. 18 sept., då frågor rörande vår missionsverksamhet samt andra lämpliga frågor, som blivit insända, komma att behandlas. Önskligt vore, att alla evangelii arbetare här på fältet ville övervinna hindren och komma med samt i tid underrätta om sin ankomst för anskaffande av lämpligt logis.

I samband med predikantmötet anordnas ett missionsmöte den 19 sept., till vilket möte alla hälsas välkomna! Lycksele den 2 augusti 1909.

And. Lindström.

Predikantmöte hålles i Göteborg onsdagen o. torsdagen den 6 och 7 oktober. Frågor insändas till någon av undertecknade före den 26 sept., ävensom anmälan om logis.

M. Mårtenson.

Aug. Hansson.

J. Norberg.

Göteborg.

Alingsås.

Göteborg.

Evangelistkurs hålles i Boden för 1:a distriktet A. och B. i februari 1910.

Ledare för kursen blir redaktör Gauffin från Uppsala. Anmälan för deltagande i kursen göres hos

A. N. Josefsson.

Fr. Säfström.

Boden.

Predikantmöte inom 1:sta distriktet A. hålles i Luleå den 24—26 instundande september, med början förstnämnda dag. Anmälan om deltagande i mötet samt frågor, vilka skola behandlas, insändas till predikant O. Bäckman, Luleå.

Östergötlands Ansgarieförening håller sitt kvartalsmöte i Björkö missionshus, Regna, den 25 och 26 september. Styrelse- och ombudsmöte hålles den 25 kl. 2 e. m., predikan kl. 8 e. m. Söndagen den 26 fortsätter mötet med predikningar och ungdomsföredrag kl. 10 f. m. och $\frac{1}{2}$, 3 e. m. av E. Jansson, J. A. Johansson, Linköping och K. O. Ahlstrand, Risinge m. fl.

Predikanter och ombud torde i god tid tillskriva Lantbr. Carl Andersson, Holmsjöhult, Regna, om logis och skjuts, som möter vid Sonstorp station den 25 kl. 10 f. m.

Allmänheten välkommen! Kollekt upptages.

E. Jansson.

Nyhet!

Till minne av 30-årig verksamhet.

Något i Ord och Bild

om

Svenska Missionsförbundets Mission.

En kortfattad redogörelse för Svenska Missionsförbundets verksamhet.

Rikt illustrerad.

Pris 50 öre.

Vid partiköp 25 % rabatt.

Behållningen tillfaller oavkortad missionen.

Rekvireras från

Svenska Missionsförbundets Expedition, Stockholm.